

Prelekcja dla rodziców

„Proszę, polub mnie. Jak media społecznościowe wpływają na rozwój oraz samopoczucie dzieci i co rodzice mogą z tym zrobić?”.

1. Wprowadzenie

Cel spotkania: prelekcja miała na celu psychoedukację oraz wsparcie rodziców w zakresie wartości dobrych relacji z dziećmi i nastolatkami, bezpieczeństwa w mediach społecznościowych i ochrony dobrostanu psychicznego dzieci i młodzieży przed konsekwencjami cyberprzemocy.

2. Budowanie dobrych relacji z dziećmi

- **Zaufanie i komunikacja:**
  - Słuchaj dziecka bez oceniania.
  - Rozmawiaj regularnie, nie tylko wtedy, gdy coś się dzieje.
- **Wspólne zainteresowania:**
  - Poznajaj świat dziecka – jego pasje, gry, ulubione aplikacje.
- **Wyznaczanie granic i zasad:**
  - Jasno omawiaj zasady korzystania z internetu i mediów społecznościowych.
- **Wzór do naśladowania:**
  - Pokaż, jak rozsądnie korzystać z technologii.

3. Bezpieczne korzystanie z mediów społecznościowych

- **Świadome udostępnianie informacji:**
  - Nie podawaj danych osobowych (adresu, szkoły, numeru telefonu).
- **Prywatność kont:**
  - Ustawienia prywatności na portalach społecznościowych (np. Facebook, Instagram, TikTok).
- **Rozpoznawanie zagrożeń:**
  - Phishing, fałszywe znajomości, próby wyłudzenia informacji.
- **Cyberprzemoc – definicja i przykłady:**
  - Hejt, wykluczanie, wyśmiewanie, szantaż online.

4. Konsekwencje prawne cyberprzemocy

- **Odpowiedzialność nieletnich i dorosłych:**
  - W Polsce osoby od 13 roku życia ponoszą odpowiedzialność cywilną, a od 17 – karną.
- **Przykładowe przestępstwa związane z cyberprzemocą:**
  - Zniesławienie (Art. 212 Kodeksu Karnego).
  - Groźby karalne (Art. 190 KK).
  - Naruszenie prywatności (Art. 267 KK).

- Wysyłanie gróźb, szantaż emocjonalny, publikowanie bez zgody zdjęć czy filmów.
- **Konsekwencje:**
  - Grzywny, ograniczenie wolności, obowiązek przeprosin, odszkodowanie.
  - Możliwość zgłoszenia sprawy do szkoły, policji, sądu rodzinnego.

5. Rola rodzica i nauczyciela

- **Wczesne reagowanie:**
  - Obserwowanie zmian w zachowaniu dziecka.
- **Edukacja i wsparcie:**
  - Pokazywanie alternatywnych sposobów radzenia sobie z emocjami.
- **Budowanie sieci wsparcia:**
  - Rozmowa z pedagogiem szkolnym, psychologiem, prawnikiem.

6. Podsumowanie i pytania

- Dobre relacje = bezpieczne dzieci.
- Rozmowa i edukacja = klucz do świadomego korzystania z internetu.
- Cyberprzemoc to nie „błahostka” – ma realne skutki prawne i psychiczne.

Jak chronić dzieci przed zagrożeniami na platformie Discord:

Praktyczny przewodnik dla rodziców

Ustal zasady korzystania z Internetu

Omów z dzieckiem, jakie strony może odwiedzać i ustal czas, jaki może spędzać online.

Monitoruj aktywność dziecka:

Regularnie przeglądaj historię czatów dziecka i rozmawiaj z nim o jego aktywnościach oraz znajomościach na Discordzie. Upewnij się, że dziecko jest świadome potencjalnych zagrożeń i czuje się bezpieczne w internecie. Pamiętaj, że robisz to dla jego bezpieczeństwa, dlatego reaguj tylko w przypadku zagrożenia, nie w przypadku nieszkodliwych konwersacji.

Zapewnienie bezpieczeństwa logowania:

Wytłumacz, że nie należy używać kodów QR do logowania i włączyć dwuskładnikowe uwierzytelnianie, aby dodatkowo zabezpieczyć konto dziecka.

Skonfiguruj ustawienia prywatności na Discordzie:

Zablokuj wiadomości od nieznanymych i dołączaj tylko do serwerów zaufanych osób i społeczności.

Uczul dziecko na potencjalne zagrożenia:

Wyjaśnij, że nigdy nie należy klikać w linki od nieznanymych i pobierać od nich załączników.

Cyberprzemoc

to przemoc z użyciem urządzeń elektronicznych, najczęściej telefonu bądź komputera. Bywa określana także jako cyberbullying, nękanie, dręczenie, prześladowanie w internecie. Cyberprzemoc to – podobnie jak przemoc tradycyjna – regularne, podejmowane z premedytacją działanie wobec słabszego, który nie może się bronić.

Czy mojego dziecka może dotyczyć problem cyberprzemocy?

Co powinno cię zaniepokoić?

- dziecko zaczyna unikać szkoły,
- unika kontaktów z kolegami /koleżankami lub przeciwnie – wdaje się w kłótnie lub bójki,
- rezygnuje z ulubionych zajęć, hobby, które do tej pory sprawiały mu radość,
- pojawiają się u niego zmiany nastroju i zachowania, przedłuża się obniżony nastrój,
- jest zaniepokojone, zdenerwowane, smutne lub rozszalone,
- szybko wygasza ekran komputera lub telefonu, gdy wchodzisz do jego pokoju,
- wycofuje się z aktywności w sieci, bądź odwrotnie – obsesyjnie sprawdza wiadomości w telefonie, e-maile, swoje profile na portalach społecznościowych,
- unika rozmów na temat internetu i swojej aktywności w sieci.

Tutaj otrzymasz dodatkową pomoc:

800 100 100

Telefon dla rodziców i nauczycieli

116 111

Telefon zaufania dla dzieci i młodzieży

800 12 12 12

Dziecięcy telefon zaufania rzecznika praw dziecka

Tutaj możesz zgłosić szkodliwe i nielegalne treści:

www.dyzurnet.pl

NASK **dyzurnet**

Zobacz bajkę

Czerwony kapturek

#Cyberprzemoc

www.gov.pl/badz-z-innej-bajki

Posłuchaj podcastu

z ekspertką na temat cyberprzemocy

www.gov.pl/badz-z-innej-bajki

Możesz pomóc swojemu dziecku!

Krok 1.

Reaguj włącznie! Zachowaj spokój i zdrowy rozsądek. Dowiedz się, **co dokładnie się stało. Nie obwiniaj dziecka o to, co je spotkało.** Nawet jeśli zdarzyło mu się zachować nieodpowiedzialnie w sieci, nikt nie ma prawa wykorzystać tego do krzywdzenia go. **Nie odcinaj** dziecka od komputera i telefonu.

Krok 2.

Szczerze porozmawiaj z dzieckiem. Zapewnij je, że dobrze zrobiło, mówiąc ci o tym, co się stało. Zapewnij je, że **postarasz się mu pomóc** i wspólnie zastanowicie się, jakie kroki powinniście podjąć w tej sytuacji. **Uzgodnij i omów z dzieckiem dokładny plan działania.**

Krok 3.

Poradź dziecku, jak się zachować. Powiedz mu, aby **nie utrzymywało kontaktu** ze sprawcą, **nie odpowiadało** na e-maile, telefony, **nie pisało** komentarzy w sieci; **nie kasowało** dowodów, tylko ci je pokazało; **zastanowiło się nad zmianą swoich danych kontaktowych** w komunikatorach, **zmiana adresu e-mail, numeru telefonu komórkowego itp.; zmieniło ustawienia komunikatora** tak, żeby nikt spoza listy kontaktów nie mógł się z nim komunikować.

Krok 4.

Zabezpiecz dowody cyberprzemocy. Dowodami mogą być: e-maile, SMS-y, komentarze w serwisach społecznościowych, zdjęcia treści rozmów prowadzonych przy użyciu komunikatorów lub czatów, itp.

GDY JUŻ ZORIENTOWAŁEŚ SIĘ W SYTUACJI I ZABEZPIEZYŁEŚ DOWODY, MOŻESZ ZDECYDOWAĆ, KTÓRE Z KROKÓW PRZEDSTAWIONYCH PONIŻEJ, POWINIENEŚ TERAZ PODJĄĆ.

Krok 5.

Zgłoś naruszenie regulaminu do administratora serwisu. Zgłoszenia można dokonać za pomocą specjalnych przycisków lub formularzy powiadomień na stronie serwisu. Jeśli ich nie ma, można wykorzystać zamieszczone w zakładce „kontakt” danej witryny.

Krok 6.

Porozmawiaj ze sprawcą. Jeżeli wiesz, kto stoi za cyberprzemocą wobec twojego dziecka (np. jest to koleżanka lub kolega ze szkoły czy osiedla), porozmawiaj ze sprawcą i/lub z jego rodzicami. Czasem to wystarczy, aby zatrzymać przemoc.

Krok 7.

Podjedmij współpracę ze szkołą. Gdy podejrzewasz, że sprawcą przemocy jest uczeń z klasy lub szkoły twojego dziecka, rozważ nawiązanie współpracy z dyrektcją lub nauczycielami. **Pamiętaj – zanim zgłosisz sprawę do szkoły, najpierw uzgodnij to z dzieckiem.**

Krok 8.

Zgłoś sprawę policji. W skrajnych przypadkach, jeśli uważasz, że wobec twojego dziecka dopuszczono się przestępstwa lub zagrożone było jego bezpieczeństwo, nie wahaj się i poinformuj policję.

Opracowane na podstawie: Cyberprzemoc włączyć blokadę na nękanie Poradnik dla rodziców Anna Borkowska NASK

MATERIAŁY DODATKOWE

1. Lista instytucji i miejsc wsparcia dla ofiar cyberprzemocy

Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży – 116 111

- Całodobowy, bezpłatny, anonimowy.
- Działa także przez czat na stronie: www.116111.pl

Niebieska Linia – 800 120 002

- Pomoc dla osób doświadczających przemocy (również psychicznej i elektronicznej).
- Czynna codziennie.

Dyżurnet.pl

- Miejsce zgłaszania nielegalnych i szkodliwych treści w internecie (np. pornografia dziecięca, przemoc).
- Strona: www.dyzurnet.pl

Helpline.org.pl (Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę)

- Konsultacje dla dzieci, młodzieży, rodziców i nauczycieli.
- Formularz kontaktowy, czat i porady: www.helpline.org.pl

Policja i szkoła

- Zgłaszanie przypadków cyberprzemocy to również obowiązek szkoły.
- W przypadkach poważniejszych: dzielnicowy, komisariat lub sąd rodzinny.

Jaki wpływ na dziecko ma nadmierne korzystanie z mediów społecznościowych

- ZABURZENIA SNU I ZDROWIA PSYCHICZNEGO:** Nadmierne korzystanie z mediów społecznościowych może prowadzić do trudności z zasypianiem u dzieci, a obrazy prezentowane online mogą negatywnie wpływać na ich samoocenę i zdrowie psychiczne.
- PROBLEMY Z KOMUNIKACJĄ INTERPERSONALNĄ:** Długotrwałe korzystanie z mediów społecznościowych może ograniczać umiejętność nawiązywania relacji w świecie rzeczywistym, co wpływa negatywnie na zdolność do współpracy i rozwijanie relacji społecznych.
- UTRATA CZASU I OBNIŻONA WYDAJNOŚĆ NAUKOWA:** Ciągłe przeglądanie mediów społecznościowych może być ucieczką od obowiązków szkolnych, prowadząc do spadku wydajności naukowej i braku skupienia podczas zajęć edukacyjnych.
- ZWIĘKSZONE RYZYKO UZALEŻNIENIA I CYBERPRZEMOCY:** Nadmierne korzystanie z mediów społecznościowych zwiększa ryzyko uzależnienia od Internetu i naraża dzieci na sytuacje związane z cyberprzemocą.
- WZROST PRESJI SPOŁECZNEJ I NIEZDROWA RYWALIZACJA:** Media społecznościowe mogą kreować nierzeczywistą wizję sukcesu, prowadząc do wzrostu presji społecznej i niezdrowej rywalizacji, co może wpływać na rozwój emocjonalny i psychiczny dzieci.

2. Kilka przykładów sytuacji dotyczących dobrych relacji, cyberprzemocy i bezpieczeństwa online

1. Sytuacja: Uczeń ofiarą hejtu w grupie klasowej

Opis:

W grupie klasowej na komunikatorze (np. Messenger, WhatsApp) uczniowie zaczęli publikować prześmiewcze memy z jednym z kolegów. Chłopiec początkowo milczał, później zaczął unikać szkoły, wycofał się z kontaktów. Dopiero po rozmowie z wychowawcą ujawnił problem.

Wnioski:

- Cyberprzemoc może się dziać po cichu, ofiara się nie skarży.
- Ważna rola wychowawcy i rodzica, by zauważyć zmianę w zachowaniu.
- Dzieci powinny wiedzieć, że mogą zgłaszać takie sytuacje.

2. Sytuacja: Rodzic odkrywa, że dziecko rozmawia z nieznanym

Opis:

Matka zauważyła, że jej 11-letnia córka często pisze z „nowym kolegą z internetu”. Po sprawdzeniu okazało się, że osoba ta podaje się za rówieśnika, ale w rzeczywistości jest dorosłym. W rozmowach zaczęły pojawiać się pytania o wygląd i prywatne zdjęcia.

Wnioski:

- Dziecko nie miało złych intencji – brak wiedzy o zagrożeniach.
- Trzeba regularnie rozmawiać o tym, z kim i o czym dziecko rozmawia w sieci.
- Ustawienia prywatności to za mało – potrzebna świadomość i czujność.

3. Sytuacja: Uczeń nagrywa nauczyciela bez zgody i publikuje filmik

Opis:

Podczas lekcji jeden z uczniów nagrał nauczyciela w sytuacji „zabawnej” i wrzucił filmik na TikToka z prześmiewczym komentarzem. Film zdobył kilkaset polubień. Nauczyciel czuł się upokorzony.

Wnioski:

- Nagrywanie i publikacja bez zgody to naruszenie prawa (ochrona wizerunku).
- Uczeń może ponieść konsekwencje prawne, nawet jeśli miał mniej niż 18 lat.
- To dobra okazja do rozmowy o granicach i szacunku w relacjach.

4. Sytuacja: Nastolatka szantażowana publikacją prywatnych zdjęć

Opis:

Dziewczyna poznała chłopaka w sieci, wysłała mu prywatne zdjęcia. Gdy próbowała zakończyć kontakt, on groził, że je opublikuje. Dziewczyna bała się powiedzieć rodzicom, dopiero nauczycielka zauważyła jej przygnębienie i rozpoczęła interwencję.

Wnioski:

- Cyberprzemoc często idzie w parze z szantażem i manipulacją.
- Ofiara może się bać – potrzebna empatia i zaufanie.
- Pomoc możliwa jest tylko wtedy, gdy dziecko wie, że może na dorosłego liczyć.

3. Wzory rozmów o zagrożeniach online

Rozmowa 1 – Z dzieckiem o bezpieczeństwie

Rodzic:

„Widzę, że dużo korzystasz z telefonu. A jak myślisz, kto może widzieć to, co wrzucasz na TikToka? Zastanawiałaś się kiedyś nad tym?”

Dziecko:

„Tylko znajomi chyba.”

Rodzic:

„A jeśli ktoś zrobi zrzut ekranu i wyśle dalej? Zdarzają się sytuacje, że ktoś wykorzystuje zdjęcia bez pozwolenia. Co byś zrobił, gdyby ktoś to zrobił z Twoim zdjęciem?”

Dziecko:

„Nie wiem...”

Rodzic:

„To pogadajmy o tym. Chcę, żebyś wiedział, że zawsze możesz mi powiedzieć, nawet jeśli coś pójdzie nie tak.”

Rozmowa 2 – Gdy dziecko doświadczyło hejtu

Rodzic:

„Zauważyłem, że jesteś ostatnio przygaszony. Coś się stało w szkole albo w internecie?”

Dziecko:

„Nie chcę gadać.”

Rodzic:

„Rozumiem, że może Ci być trudno. Ale pamiętaj – jestem po Twojej stronie. Jeśli ktoś Ci dokucza albo coś Cię martwi, możemy to razem rozwiązać. Nikt nie ma prawa Cię obrażać, nawet przez internet.”

